

Firesafe Brannsymposium 2019

Grand hotel Oslo 22. – 23. Oktober 2019

Tirsdag 22. oktober 2019

Kl. 14.00 - 14.30

Øystein Ueland

BMA HEISTEKNISK RÅDGIVNING AS

Min bakgrunn

Har arbeidet 40 år med heiser og rulletrapper

Eier og er daglig leder for en rådgivningsbedrift innenfor heiser og rulletrapper

SN/K 037 Løfteinnretninger

Speilkomite for CEN/TC 10 og ISO/TC 178

F.eks. :

NS-EN 81-72 Brannmannsheiser

NS-EN 81-73 Heisers virkemåte i tilfelle brann

Komiteen utarbeider også egne norske standarder

F.eks.:

NS 3807 Evakuering av bygg ved bruk av heis

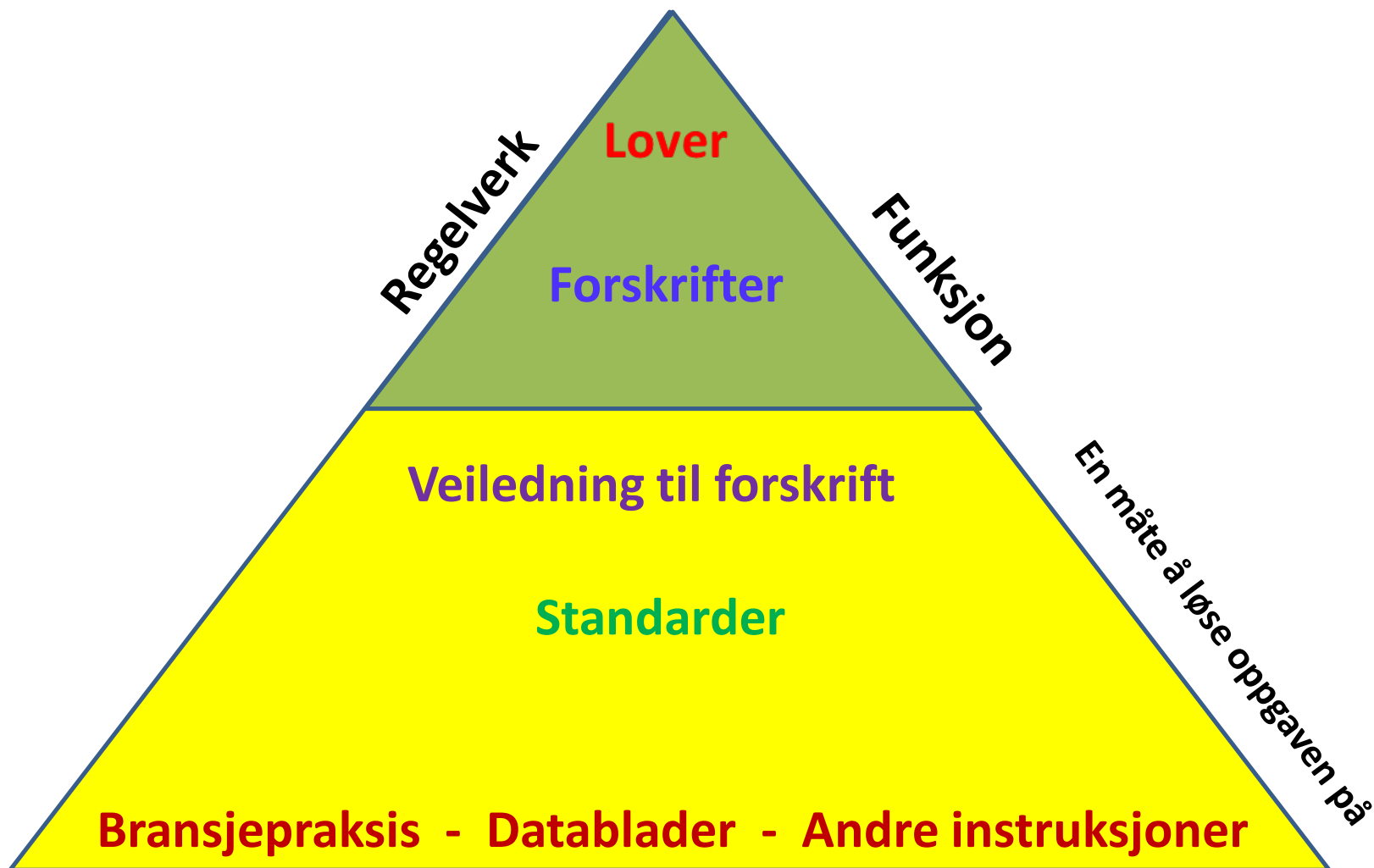
NS 3808 Forbedring av sikkerheten på eksisterende heiser og rulletrapper

Har begrenset kunnskap om Brann- og eksplosjonsvernloven

Hvilken (juridisk) status standarder har opp mot regelverk (lover og forskrifter)

- Eier har ansvaret for å ta tak i konkrete risiko
- Det er «lov» å feilvurdere
- Eier er fremdeles ansvarlig
- Det er ikke lov å la være å vurdere

Lover - Forskrifter - Standarder

Europeiske regler

Europeiske direktiv

Harmoniserte standarder

CE-merking - Samsvarserklæring

Ca. 475 harmoniserte produktstandarder

EUROPEISKE DIREKTIV

Harmoniserte standarder etter direktivene gjelder frem til produktet er omsatt i markedet

«put into the marked»

Deretter overtar nasjonalt regelverk

Plan- og bygningsloven

Brann- og eksplosjonsvernloven

SAK TEK

Overtakelse

Forebyggende Internkontroll DIM

Byggefasen

Bruksfasen

1. bruksdag

Kommunens
bygningmyndighet

DiBK

Kommunens
brannmyndighet

DSB

BYGGLØSNINGER - TEKNISKE INSTALLASJONER

BYGGEFASEN Installasjon

Plan- og bygningsloven

Byggeregler

SAK - TEK - DOK

Erklære ansvar - PRO/UTF/Kontroll

Europeiske direktiver

Harmoniserte standarder

Egenkontroll

Teknisk kontrollorgan

Verifisering

CE-sertifikat - Samsvarserklæring

Brukstillatelse - Ferdigattest

Kommunen er myndighet

PUT INTO THE MARKED

BRUKSFASEN Drift og vedlikehold

NASJONALT REGELVERK

Brann- og eksplosjonsvernloven

Plan- og bygningsloven § 29

TEK (de deler som omhandler drift)

Typegodkjenningens instruksjoner
for drift og vedlikehold – FDV

Kontrollorgan / tilsyn

Kommunen (bygg/brann) er myndighet
– Kan gi pålegg

EIER ER ANSVARLIG !!!

Plan- og bygningsloven (med forskrifter – som gjelder drift)

Brann- og eksplosjonsvernloven (med forskrifter)

EIER ER ANSVARLIG

Standarder

Avtale mellom partene

Frivillig å bruke

Standarder - en forskrift ??

Mange bransjer/fag omtaler standarder som en «forskrift»

Dispensasjon

Fravik – Unntak – Avvik

Det kan ikke søkes dispensasjon fra en standard !

Fylkesmann i Oslo og Viken

Takk for oversendelsen.

Vi har sett at veilederen til TEK henviser til NS 3808. Vi kan imidlertid ikke se at TEK har en direkte henvisning til NSen som gjør den juridisk bindende.

Vi skal imidlertid se litt nærmere på det før vi fatter vedtak i saken.

Med vennlig hilsen

Eline Kristiansen Sedal
seniorrådgiver

Fylkesmannen i Oslo og Viken

Fylkesmann i Oslo og Viken

NS 3808 har tittelen *Eksisterende heiser, løfteplattformer, rulletrapper og rullende fortau - Forbedring av sikkerheten*. Det fremgår i orienteringen som gis innledningsvis i standarden at den angir *retningslinjer* for hvordan eldre løfteinnretninger skal ombygges. Overordnede krav til sikkerhet er angitt i plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter.

Fylkesmannen er av den oppfatning at standardens juridiske grunnlag i utgangspunktet er avhengig av eventuelle henvisninger til denne i byggteknisk forskrift (TEK) eller annen forskrift som er gitt med hjemmel i plan- og bygningsloven. Fylkesmannen kan ikke se at NS 3808 er gjort juridisk bindende ved henvisning til denne gjennom slik forskrift.

Regler om krav til heis og sikkerhetskontroll er gitt i pbl. § 29-9. I bestemmelsens siste ledd er det gitt hjemmel til å gi nærmere bestemmelser i forskrift. Slik hjemmel følger også av pbl. § 29-5 siste ledd og 29-6 siste ledd. Det er videre gitt regler om heis i TEK17 § 15-9 og nærmere regler for sikkerhetskontroll av heiser i forskriftens kapittel 16.

Vi kan heller ikke se at slik henvisning er gitt i byggteknisk forskrift. Vi har merket oss at Veileder til TEK17, utarbeidet av Direktoratet for byggkvalitet, henviser til NS 3808 blant annet i veiledningsteksten til § 15-9. Som det fremgår ovenfor, mener Fylkesmannen i utgangspunktet at en standard først blir juridisk bindende ved at det henvises til den i en forskrift som er gitt i medhold av plan- og bygningsloven. Vi kan ikke se at det er tilfellet for NS 3808, som kommunen vurderer dispensasjon fra.

Er vi rådgivere og leverandører feige og late ?

Den ekleste løsningen er å bruke TEK og Veiledning til TEK

+

Tilhørende standarder

helt bokstavelig

**TEK, VTEK og standarder er skrevet ut fra en eller annen
idealisert bygning**

Er vi rådgivere og leverandører feige og late ?

Kan bli :

- **Dyrt**
- **En dårlig løsning**
- **Dårligere sikkerhet**

Men ingen kan anklage oss for å gjøre feil !

NS-EN 81-72 Brannmannsheis

Les alltid : Introduction - Scope

1.3 This European Standard does not cover:

- the use of lifts with partially enclosed wells for use as firefighters lifts;
- lifts installed in new or existing buildings, which are not included in fire resisting building structure;
- important modification to existing lifts.

Standarder - Frivillig å bruke ?

- Eier kan ikke se bort fra et tilsyn/en kontrollrapport som viser til en standard
- Eier blir gjort oppmerksom på risikoforhold
- Eier må ta en vurdering
- Eier må ta stilling til hvordan han håndterer den angitte risiko

Standarder - Frivillig å bruke ?

- Det eneste eier ikke kan gjøre er å la være å ta en vurdering
- Det «lov» å feilvurdere
- Kan være dumt og kostbart
- Det må foretas en vurdering
- Det må gjøres en aksjon

Eier skal og må opptre aktsomt

Dokumentasjon

**Rådgiver og/eller leverandør
må påse at det forefinnes dokumentasjon !**

Eier skal og må opptre aktsomt

Hvem er kunden ?

- **TEK ?**
- **Brann- og eksplosjonsvernloven ?**
- **Bygningen / installasjonen ?**
- **Leietaker / bruker ?**

Takk for oppmerksomheten

Øystein Ueland